

ger, så vi kan forbedre metoderne på det område.

Lad mig erindre om, at gennemførelsen af uafhængige evalueringer sker som et led i Danidas almindelige arbejde, og som alle ved, er disse evalueringsrapporter ofte særdeles åbenhjertige; det er en del af deres kvalitet.

Miljøevalueringsrapporten ventes at blive offentliggjort i løbet af juni. De foreløbige meldinger fra evalueringsholdet lyder ikke uventet på, at ikke alle procedurer og hensigtserklæringer har virket lige godt. Bl.a. peges der på, at der har manglet klare målsætninger, måltal og indikatorer, og at der ikke har været tilstrækkelig kontrol med handlingsplanens gennemførelse.

Jeg synes dog, det er nødvendigt på forhånd her at markere, at måltalindikatorer og alt det der kan være meget tungt og krævende at skulle leve op til i projekter, der ikke primært er miljøprojekter, men som har miljøaspektet som noget, der indgår med større eller mindre vægt. Dette er jo fuldstændig parallelt til diskussionen om dokumentation af f.eks. kvindeaspektet, fattigdomsaspektet osv. i Danidas forskellige projekter.

Vi vil aldrig kunne tilfredsstille særinteresserne på disse aspektområder fuldt ud, men vi skal kunne tilfredsstille det krav om en passende balance mellem dem i helhedsbilledet; det krav om en balance, der ligger i den politik og strategi, som Folketinget har tiltrådt, og det kan vi.

Vi har for nylig i Danida foretaget en gennemgang af de senere års bilaterale projekter, en gennemgang, der viser, at en ganske væsentlig del af Danidas projekter har miljøhensyn som et afgørende eller meget væsentligt formål og indhold.

Disse bistandsindsatser kan generelt inddeles i tre kategorier: For det første bistand rettet mod at fremme en bæredygtig udnyttelse af naturressourcer, dvs. primært indsatsen inden for områderne landbrug, fiskeri, skovbrug og flodkontrol. For det andet bistand med henblik på at begrænse forurening af luft, vand og jord, dvs. primært indsatsen inden for områderne drikkevand, industri og transport. Og endelig bistand rettet mod at fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder også udnyttelsen af vandkraft, i en række udviklingslande.

Vores vurdering er, at mellem 15 og 20 pct. af den bilaterale projektbistand har miljøhensyn som et afgørende eller meget væsentligt formål, men denne procent afhænger selvfølgelig af, hvorledes man afgrænser projekter med miljø-

mæssige elementer, og hvordan man sætter de nævnte bevillinger i forhold til den samlede bilaterale bistand. Der er udarbejdet et notat herom, som i januar måned blev oversendt til såvel Udenrigsudvalget som Miljø- og Planlægningsudvalget.

Lad mig også nævne, at ordningen for blandede kreditter har fået en stærk drejning over mod miljøområdet. Dette skyldes bl.a. begrænsningerne, der er indeholdt i OECD's regler for bundne bistandskreditter, og dansk industris særlige force netop på miljøområdet og områder som vindmøller osv. OECD-reglerne indebærer, at sådanne blandede kreditter som hovedregel ikke må støtte projekter, som er finansielt levedygtige i sig selv. Vandrensningsanlæg, affaldsforbrænding, anlæg til håndtering af farligt affald og industriforurening og vindmølleparker udgør på denne baggrund en betydelig del af de projekter, der er i færd med at blive iværksat under ordningen for blandede kreditter.

Udenrigsministeriet har påbegyndt formuleringen af en miljø- og energibevidst intern indkøbspolitik. Om og i hvilket omfang tilsvarende grønne principper kan finde anvendelse i forbindelse med selve udviklingsbistanden, er vi i gang med også at undersøge nærmere. Vi håber at indhøste positive erfaringer fra et af miljøprojekterne i Egypten på dette felt.

Lad mig slå fast: Danida har ydet og yder fortsat en betydelig indsats på miljøområdet under selve ulandsrammen. Vi skal dog ikke forklejne de problemer, der har været. Lad mig blot nævne, at det har krævet en stor indsats blandt Danidas medarbejdere at skabe forståelse for nødvendigheden af at indarbejde et tværgående hensyn som miljøhensynet og at udarbejde procedurer og værktøjer for, hvordan det kan ske i praksis.

Men det samme gælder i endnu højere grad i forholdet til de fattige modtagerlande, hvor det faktisk ofte er svært at få den anden side til at prioritere miljøproblemerne tilstrækkelig højt, og hvor man kan se, at miljøministerierne ikke alle steder har samme prominente placering, som tilfældet er det i vores fædreland.

Men vi er godt på vej, og jeg forventer, at evalueringen vil hjælpe os med forslag til yderligere konkrete og praktiske forbedringer i Danidas måde at arbejde med miljøspørgsmålene på.

Danida vil altså også fremover skulle arbejde med bistand øremærket til miljøområdet over miljø- og katastroferammen. Miljø- og energiministeren har netop i sin redegørelse beskrevet